

Startnotitie m.e.r. Rijswijk-Zuid

projectnr. 202763
versie 1.1
08 december 2009

Opdrachtgever

Gemeente Rijswijk
Postbus 5305
2280 HH Rijswijk

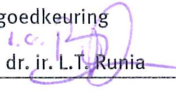
datum vrijgave

08 december 2009

beschrijving versie 1.1

definitief

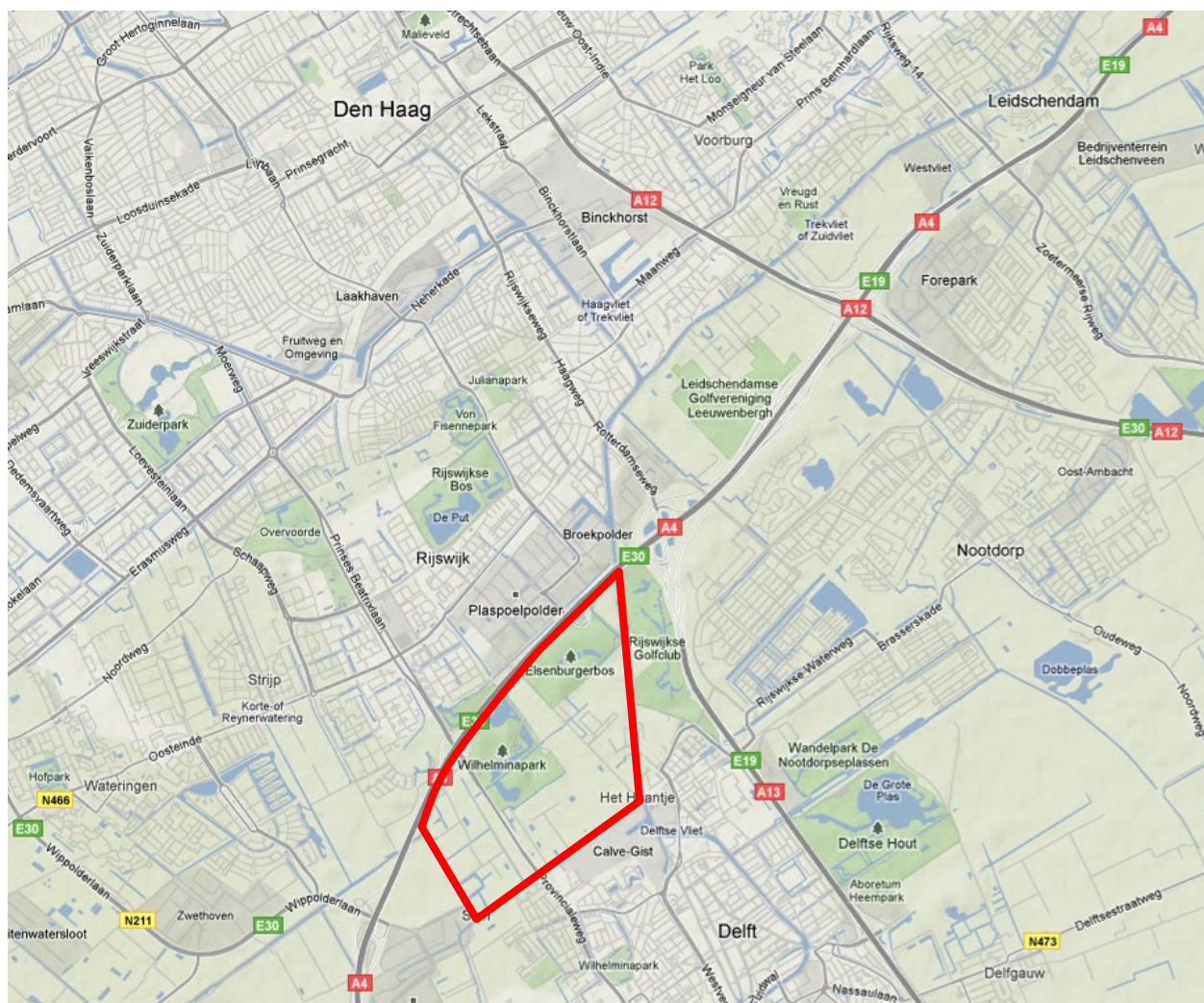
goedkeuring

dr. ir. L.T. Runia

vrijgave

ing. C.H.A. Helmes

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	3
1.1	Achtergrond en aanleiding m.e.r.	3
1.2	Inspraak op startnotitie m.e.r.	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Ontwikkeling van Rijswijk-Zuid	7
2.1	Aanleiding	7
2.2	Het Masterplan Rijswijk-Zuid	7
2.3	Samenhang met andere ontwikkelingen	13
3	Milieueffectrapportage	15
3.1	Doel m.e.r.-procedure	15
3.2	M.e.r.-procedure	15
3.2.1	<i>Besluit-m.e.r.</i>	15
3.3	Vervolgprocedure en besluiten	17
4	Beleidskader en genomen besluiten	19
4.1	Beleidskader	19
4.1.1	<i>Nationaal beleid</i>	20
4.1.2	<i>Provinciaal/ regionaal beleid</i>	20
4.1.3	<i>Gemeentelijk beleid (Rijswijk)</i>	21
5	Alternatieven en varianten voor Rijswijk-Zuid	23
5.1	Alternatieven	23
5.2	Onderdelen waarvoor nog variabelen bestaan	23
6	Huidige situatie en autonome ontwikkelingen	27
6.1	Huidige situatie	27
6.2	Autonome ontwikkeling	30
7	Beoordelingskader	31
	Literatuurverwijzingen	
Bijlage 1:	Begrippen en afkortingen	
Bijlage 2:	M.e.r. procedure	

Figuur 1.1 Overzichtskaart van de regio met een indicatie van het plangebied Rijswijk-Zuid

1 Inleiding

De regio Haaglanden beschikt nog over één grootschalige bouwlocatie; Rijswijk-Zuid. Hier maken in de komende 15 jaren oude glastuinbouwgebieden, restanten groen, TNO en volkstuinen plaats voor een nieuwe woonwijk en bedrijven in een groenstedelijk milieu.

Binnen het plangebied bevinden zich nu naast de glastuinbouw een voormalige stortplaats onder het Wilhelminapark, verschillende bedrijven langs 't Haantje en volkstuinen. De buurten Sion en 't Haantje worden van elkaar gescheiden door de Prinses Beatrixlaan. Het oostelijk deel van 't Haantje wordt doorsneden door een spoorweg. Ten oosten van 't Haantje ligt het terrein TNO/Pasgeld.

Sion, het eerste deelgebied waarvoor een bestemmingsplan wordt opgesteld, dankt haar naam aan een voormalig klooster en landgoed. Enkele elementen, zoals de waterstructuur, verwijzen nog naar de rijke historie van dit gebied.

Voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid wordt een milieueffectrapport (het rapport: afgekort MER) opgesteld. Het doel van de milieueffectrapportage (de procedure: afgekort m.e.r.) is het vroegtijdig en volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming

1.1 Achtergrond en aanleiding m.e.r.

In het vigerende streekplan Zuid-Holland West¹ is Rijswijk-Zuid als een transformatiezone voor wonen en bedrijvigheid opgenomen. Het regionaal structuurplan Haaglanden 2020² (RSP) geeft hieraan invulling en spreekt van een bouwlocatie met een groenstedelijk woonmilieu. De Nota verstedelijkingsopgave van het stadsgewest Haaglanden³ noemt een benodigde bouwopgave van ongeveer 60.000 woningen in de periode 2010 - 2020. Rijswijk-Zuid moet hier een forse bijdrage aan leveren.

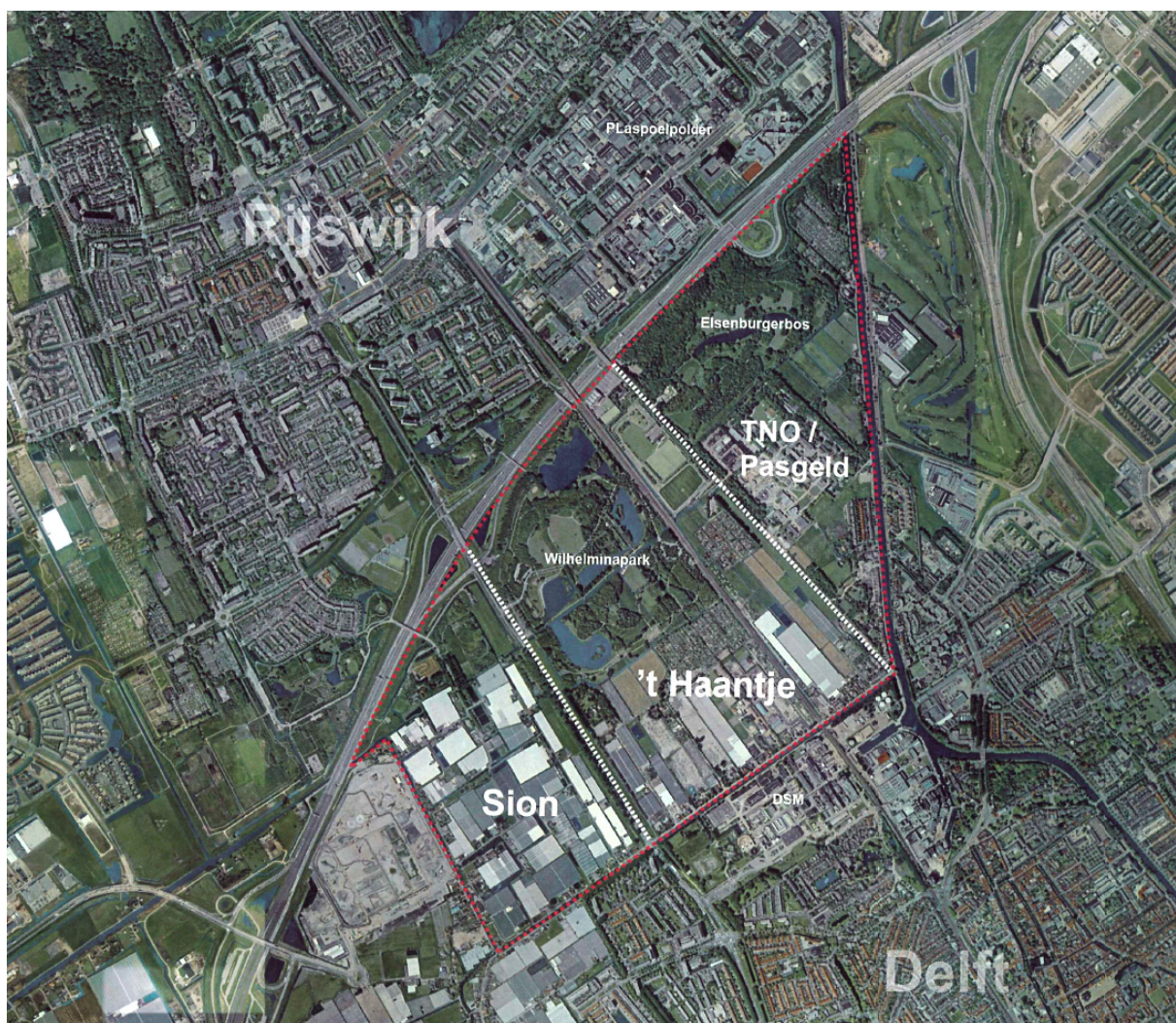
In regionaal verband is afgesproken om 15 hectare netto uitgeefbaar bedrijventerrein te realiseren. Het RSP en de bedrijventerreinenstrategie van de regio Haaglanden geven aan dat vooral behoefte is aan werkterreinen voor de vestiging van midden- en kleinbedrijven (MKB). Verdeeld over drie deelgebieden worden in Rijswijk-Zuid 4.250 woningen gerealiseerd.

1. Provincie Zuid Holland, 2003
2. Stadsgewest Haaglanden, 2008
3. Stadsgewest Haaglanden, februari 2009

Masterplan Rijswijk-Zuid

Voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid is - in het verlengde van de bovengenoemde besluiten en planvorming in de afgelopen jaren - door de gemeente Rijswijk een Masterplan opgesteld. Dit Masterplan is de onderlegger voor de op te stellen bestemmingsplannen Sion, 't Haantje en TNO/Pasgeld.

Voor het deelgebied Sion wordt als eerste een stedenbouwkundig plan en een bestemmingsplan opgesteld. Bij dit bestemmingsplan wordt een besluit-milieueffectrapport (besluitMER) opgesteld voor de ontwikkeling van geheel Rijswijk-Zuid.

Figuur 1.2
Zuid)

Overzicht van het plangebied en de deelgebieden (bron: Masterplan Rijswijk-

1.2 Inspraak op startnotitie m.e.r.

Met deze startnotitie start de m.e.r.-procedure voor Rijswijk-Zuid. Een ieder kan op deze startnotitie reageren. De inspraakreacties dienen mede als basis voor de richtlijnen voor het op te stellen MER. De inspraakperiode van zes weken start na publicatie van deze startnotitie.

Inspraakreacties kunnen worden gestuurd aan:

Gemeente Rijswijk
t.a.v. dhr. J. de Oude
Postbus 5305
2280 HH Rijswijk

Onder vermelding van: 'Startnotitie m.e.r. Rijswijk-Zuid'.

Terminologie

Met de afkorting **m.e.r** bedoelen we de gehele procedure van de milieueffectrapportage, zoals vastgelegd in de Wet Milieubeheer.

Met **MER** bedoelen we het uiteindelijke milieueffectrapport waarin de milieueffecten van de voorgenomen activiteit onderzocht en beoordeeld worden.

Met de **voorgenomen activiteit** wordt de realisatie van Rijswijk-Zuid bedoeld.

Met **alternatieven** worden op hoofdlijnen afwijkende en onderscheidende ontwikkelingsrichtingen voor Rijswijk-Zuid bedoeld.

Met **varianten** worden inrichtingsvarianties op de alternatieven bedoeld.

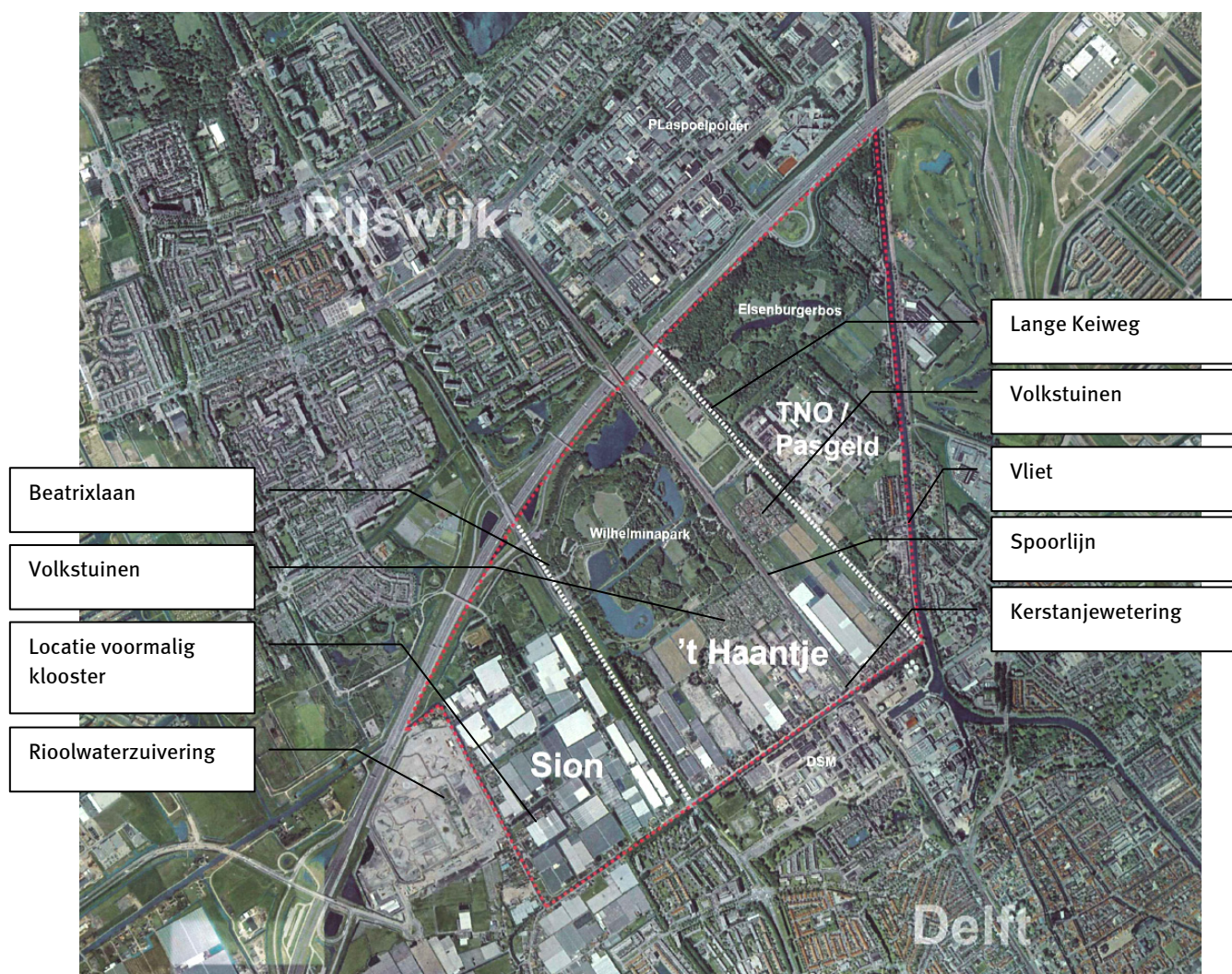
Met het **plangebied** wordt het gebied bedoeld waarop de voorgenomen activiteit rechtstreeks betrekking heeft; dit gebied wordt opgenomen in het bestemmingsplan.

Met het **studiegebied** wordt het gebied bedoeld waar als gevolg van de voorgenomen activiteit effecten kunnen optreden. Het studiegebied kan groter zijn dan het plangebied en kan per milieuaspect variëren.

1.3 Leeswijzer

De startnotitie is als volgt opgebouwd.

- Hoofdstuk 2 gaat in op de voorgenomen activiteit;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de m.e.r.-procedure;
- Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van het vigerende beleid rondom het project;
- Hoofdstuk 5 beschrijft de alternatieven en varianten;
- Hoofdstuk 6 behandelt de huidige situatie en autonome ontwikkelingen van het gebied;
- Hoofdstuk 7 gaat in op het beoordelingskader met de te behandelen milieuaspecten in het MER.

Figuur 2.1 Toponiemenkaart

2 Ontwikkeling van Rijswijk-Zuid

2.1 Aanleiding

De start voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid vond plaats in 2006, met het besluit om voor het gebied de Wet Voorkeursrecht Gemeenten van toepassing te verklaren. Hiermee is de basis voor de grondverwerving gelegd. Vervolgens is het bestemmingsplan (en planMER) Rijswijk-Zuid I opgesteld. De gemeenteraad heeft dit bestemmingsplan op 30 september 2008 vastgesteld. Echter, door de provincie Zuid Holland is op 2 juni 2009 aan een groot gedeelte van dit plan de goedkeuring onthouden vanwege onder andere:

- de omgang met de geurcontour van het nabijgelegen bedrijf DSM-gist;
- vraagtekens bij de invulling en locatie van de bedrijventerreinen;
- vraagtekens bij de verplaatsing van volkstuinen.

De provincie had wel de intentie uitgesproken om tot een oplossing te komen. Er is door de gemeenten Rijswijk en Delft, de provincie Zuid Holland, het stadsgewest Haaglanden en partijen als Prorail, NS en maatschappelijke organisaties gezamenlijk gewerkt aan aanvaardbare oplossing. Deze is vertaald in het Masterplan Rijswijk-Zuid. Dit Masterplan is op 3 november 2009 door de raad vastgesteld.

2.2 Het Masterplan Rijswijk-Zuid

Het Masterplan bestaat uit drie deelgebieden: Sion, 't Haantje en TNO/Pasgeld. Voor het deelgebied Sion wordt binnenkort een bestemmingsplan opgesteld. Deze onderhavige m.e.r. wordt uitgevoerd ten behoeve van dat bestemmingsplan. Vanwege de sterke samenhang tussen de deelgebieden wordt wel het milieueffect van de gehele ontwikkeling van Rijswijk-Zuid in het MER beoordeeld.

De ruimtelijke visie voor Rijswijk-Zuid is - kernachtig - "laat de stad en het park elkaar omarmen". De parken Wilhelminapark en Elsenburgerbos zijn duidelijk aanwezig in dit (rand)stedelijk gebied. Enerzijds worden de parken nadrukkelijk ingepast in de stedelijke ontwikkeling. Anderzijds vormen de parken onderdeel in de ontwikkeling van de Zwethzone - een robuuste groenstructuur met ecologische en recreatieve verbindingen van regionale betekenis (gedeeltelijk een autonome ontwikkeling).

In totaal worden in het deelgebied circa 4.250 woningen gerealiseerd; Volgens het RSP (Haaglanden) is het gebied Rijswijk-Zuid een van de weinige nog resterende ontwikkelkansen voor een groenstedelijk woonmilieu. Deze kans moet zo veel mogelijk worden benut. Bij groenstedelijk gaan de gedachte, volgens de regionale woonvisie, uit naar een woonwijk met veel grondgebonden woningen met voor- en achtertuinen en met stedelijke accenten in openbaar groen. De woningdichtheden in een dergelijk woonmilieu variëren van 30 woningen/ha in buurten met grondgebonden woningen tot 50 woningen/ha bruto in buurten met appartementen in het groen. In de gemeentelijke Woonvisie 2007+ wordt uitgegaan van een verdeling van 80% grondgebonden en 20% gestapelde woningen voor het plangebied. In Rijswijk-Zuid komt circa 170 ha (exclusief Prinses Beatrixlaan, spoor en te handhaven kavels) in aanmerking voor ontwikkeling. Hiervan is 20 ha bruto aangemerkt als bedrijventerrein, 20 ha voor voorzieningen en de

overige 130 ha is aangemerkt als bruto woongebied. Dit in aanmerking nemend betekent circa 4.250 woningen in Rijswijk-Zuid.

De keuze voor bedrijventerreinen (tot categorie 3.2) is gevallen op Sion noord (7 ha, grenzend aan de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder) en 't Haantje zuid (8 ha, binnen de 3 GE geurcontour van DSM). De bedrijventerreinen - gemengd met volkstuinen - zorgen voor een buffer van voldoende afstand tot de woonbebouwing. De ontwikkeling gaat vooral ten kosten van de bestaande glastuinbouw.

Uitgangspunt voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid is dat de ontwikkeling financiële haalbaarheid is.

In het plangebied worden achtereenvolgens drie deelgebieden ontwikkeld; Sion, TNO/Pasgeld en 't Haantje. Het streven is de aanleg van deze deelgebieden te beginnen in respectievelijk 2013, 2015 en 2018. De deelgebieden zijn aangegeven op figuur 1.2.

Sion krijgt het cachet van een nieuwe buitenplaats. Aanleiding hiervoor is het voormalig middeleeuws kloostercomplex Sion en de daaropvolgende luxe buitentuin die tot in de 19^e eeuw in gebruik is geweest. De bebouwing is geheel verdwenen, maar de waterpartijen en verkaveling herinneren nog aan dit gebruik. Tussen de RWZI en de woonbebouwing komen in verband met mogelijke geurhinder bedrijven.

In deelgebied TNO/Pasgeld wordt na het vertrek van TNO gedacht aan circa 700 luxe woningen en kleine luxe units ten behoeve van bedrijven in de branches research en dienstverlening.

't Haantje ligt direct aan het Wilhelminapark. Park en stad gaan hier een symbiose aan. Het park zal groene uitlopers de wijk in krijgen. Het park - in engelse landschapsstijl - zal overlopen in de nieuwbouw die vormgegeven wordt door de oude polderverkaveling. De lintbebouwing langs 't Haantje wordt gehandhaafd. Tussen dit lint (en de nabijgelegen bedrijven van DSM) en de nieuwbouw komt een zone met bedrijven en volkstuinen.

In 't Haantje is een centrum voorzien, al dan niet - na de planperiode - gekoppeld aan een toekomstig NS-station/ halte op de lijn Rotterdam - Den Haag.

Uitgangspunten bij de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid

(Bron: Masterplan Rijswijk-Zuid)

Wonen

- in totaal worden circa 4.250 woningen gerealiseerd, waarvan circa 700 in TNO/Pasgeld;
- conform de Woonvisie 2007+ wordt voor geheel Rijswijk-Zuid uitgegaan van 30% sociale sector en 70% vrije sector woningen. Er wordt 80% grondgebonden gebouwd.

Werken

- Rijswijk heeft de opgave om in de periode 2011- 2020 30 ha nieuwe bedrijfsoppervlakte te realiseren. Hiervan wordt 15 ha in Rijswijk-Zuid gerealiseerd. Deze opgave is in de regionale nota bedrijventerreinenstrategie (2008) gespecificeerd;
- in het plangebied worden in twee clusters (zuidelijk in 't Haantje en in het noordwesten van Sion) bedrijven in maximaal categorie 3.2 gerealiseerd, gemengd met volkstuinen.

Verkeer

- keuze voor een milieubewuste aanpak, waarbij het fietsgebruik de hoogste prioriteit krijgt - de belangrijkste bestemmingen moeten comfortabel en binnen 10 minuten bereikbaar zijn;
- de Prinses Beatrixlaan (reeds een belangrijke as. Deze krijgt het karakter van een statige allee) wordt autonoom verbreed en aangekleed. Aan deze allee komen twee kruispunten voor de ontsluiting van de woon- en werkgebieden;
- zowel langzaam als snelverkeer krijgt een goede en logische aansluiting op Delft en Rijswijk ten noorden van de A4;
- de mogelijkheden en noodzaak voor aanpassing van aansluiting 11 (Prinses Beatrixlaan) op de A4 en een verbinding naar de afslag 8 (Delft-Noord/Ypenburg) op de A13 worden onderzocht;
- openbaar vervoer moet vanaf het begin aanwezig zijn en zal meegroeien met de ontwikkeling van de wijk.

Ecologie

Rijswijk zet (traditioneel) hoog in op groen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

- economie: groen levert een meerwaarde van onroerend goed, met name woningen;
- ecologie: een variatie van dieren en planten een rijke natuurbeleving in de directe omgeving van woon- en werkomgeving;
- leefomgeving: de gezondheid van mensen in groene wijken is beter en bij kinderen komt door buitenspelen minder overgewicht voor;
- milieu: beplanting vangt fijn stof af en houdt neerslag vast;
- klimaat: groen kan het energieverbruik van gebouwen verminderen en zorgen voor een natuurlijke koeling.

Water

Rijswijk heeft een ambitie voor de wateropgave geformuleerd. Onderdelen hieruit zijn:

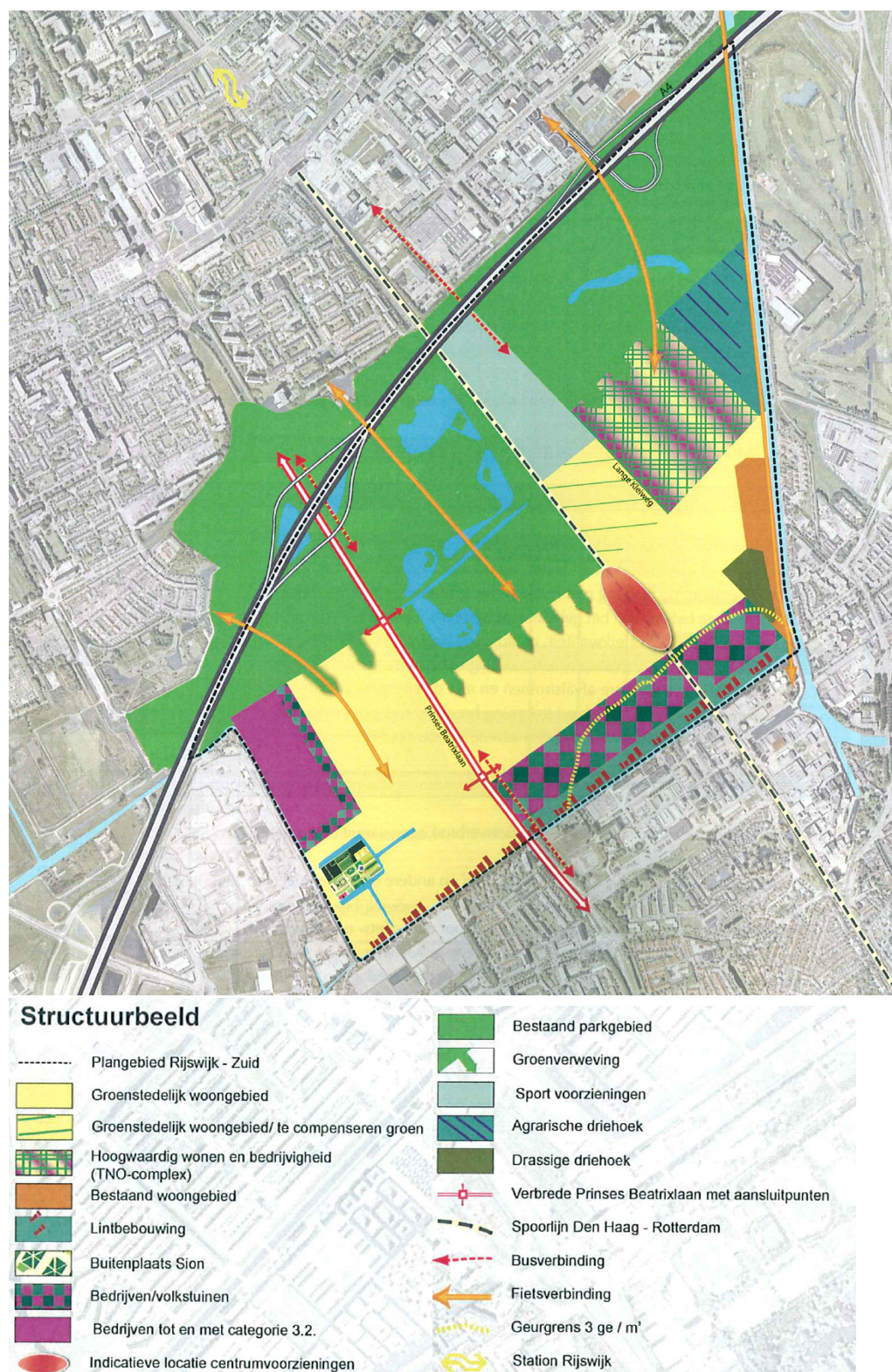
- geef water een aantrekkelijke en zichtbare plaats in de nieuwe wijken;
- creëer een watersysteem dat duurzaam is en efficiënt beheerd kan worden;
- zorg voor een ruime veiligheid tegen wateroverlast (hemelwater en grondwater), rekening houdend met klimaatverandering en die past bij een (laag liggend) stedelijke gebied met grote investeringen;
- behandel afvalwater en regenwater duurzaam;
- waar mogelijk gebruik van natuurlijke oevers;
- voorkom vervuilende bronnen.

Duurzaamheid

- Er wordt hoog ingezet op Duurzaamheid. De gemeente maakt bij de uitwerking van de wijk na de m.e.r.- en bestemmingsplanprocedure (in het stedenbouwkundig plan) gebruik van een Duurzaamheidsprofiel op Locatie (DPL)⁴.

4. IVAM, 2009 (<http://www.ivam.uva.nl>)

De bovenstaande uitgangspunten zijn verwerkt in een conceptbeeld voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid. Dit beeld is weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Concept structuurbeeld Rijswijk-Zuid (Bron: Masterplan Rijswijk-Zuid)

Nader onderzoek

Ten tijde van het opstellen van deze startnotitie wordt nog een aantal verkenningen uitgevoerd.

- verkenning (ongelijkvloerse) fietsverbindingen vanuit Sion naar 't Haantje en Delft;
- onderzoek naar de effecten van Rijswijk-Zuid op de toe- en afritten Prinses Beatrixlaan/A4;
- nader onderzoek verkeersontsluiting, waaronder een passage over de Vliet richting de A13;
- verkenning van tijdelijke en definitieve busverbindingen;
- verkenning van de mogelijkheden en voorwaarden door de realisatie van een halte aan het spoor Delft-Rijswijk
- onderzoek naar parkeermogelijkheden;
- onderzoek naar de mogelijkheden van faciliteren van elektrisch auto rijden.

2.3 Samenhang met andere ontwikkelingen

De ontwikkeling van Rijswijk-Zuid heeft een relatie met de onderstaande plannen:

- Ontwikkeling van de Prinses Beatrixlaan tussen Delft en de A4 en de opwaardering van de aansluiting op de A4 (bestemmingsplan en ontwikkeling gereed in 2014 - autonoom);
- De verhuizing van TNO vanuit het plangebied. Door deze ontwikkeling komt grond vrij en vervalt de milieuhinder van dit bedrijf. De verhuizing is uiterlijk 2015 voorzien (autonoom);
- De groenzone in Rijswijk-Zuid wordt als onderdeel van de Zwethzone versterkt (autonoom);
- Spoorontwikkeling. Op de spoorlijn Den Haag - Rotterdam wenst het kabinet een metroachtige dienstregeling. Bovendien is in het kader van de ontwikkeling van de A4 ook ingezet op de ontwikkeling van het openbaar vervoer voor deze zelfde route. Hiermee komt spoorverdubbeling en een toekomstig station of halte op deze lijn in Rijswijk-Zuid dichterbij (Mogelijke ontwikkeling na de planperiode);
- Verkenning van de mogelijkheid tot realisatie van de aansluiting van Midden Delfland (nabij het plangebied) op de A4 de ter plaatse van afrit 12 (studie na het jaar 2030).

Deze autonome ontwikkelingen hebben een directe relatie met het ruimtegebruik in het plangebied.

Ontwikkelingen in de omgeving

In de omgeving van het plangebied vindt een aantal ontwikkelingen plaats:

- Ontwikkeling van de Prinses Beatrixlaan te Rijswijk, ten noorden van de A4 (in 2009 wordt hiervoor een voorkeursalternatief gekozen - autonoom) en de gebiedsontwikkeling 'Boogaard' te Rijswijk, ten noorden van de A4 (na 2020);
- Doortrekken van de A4 bij Schiedam (autonoom);
- Ontwikkeling van de Rotterdamse baan (voorheen Trekvljettracé), een wegverbinding tussen de A4/ A13 (knooppunt Ypenburg) en Den Haag (in studie);
- In regionaal verband wordt gezocht naar een nieuwe locatie voor enkele watergebonden bedrijven vanuit Den Haag. Eén van de mogelijkheden ligt nabij het plangebied aan de Vliet (in studie);
- De ontwikkeling van Delft Noord (Harnaschpolder, Spoorzone, Kuiperwijk en Calve-locatie), hier treedt een stedelijke ontwikkeling op (autonoom);
- DSM-gist heeft plannen voor nieuwe activiteiten in de ontwikkeling van 'witte biotechnologie' (brandstoffen uit organisch materiaal). Dit kan leiden tot een aanpassing (beperking) van de milieuzonering (in studie) Vooralsnog wordt hier niet van uitgegaan.

Deze ontwikkelingen hebben ruimtelijk geen directe relatie met Rijswijk-Zuid, maar kunnen effecten hebben op het milieu en verkeersstromen in het studie- en plangebied.

Relatie tussen deze ontwikkelingen en het MER

In de effectbeoordeling wordt het plan vergeleken met de autonome referentiesituatie. Hierin zijn de bovenstaande autonome ontwikkelingen meegenomen. Voor onzekere ontwikkelingen wordt in het MER voor de referentiesituatie gebruik gemaakt van (minimum en maximum) scenario's.

3 Milieueffectrapportage

3.1 Doel m.e.r.-procedure

Het doel van de m.e.r. procedure is milieueffecten zo evenwichtig mogelijk mee te wegen in de besluitvormingsprocessen. Op deze manier kan op een duurzame, flexibele en efficiënte wijze worden gewerkt aan ruimtelijke inrichting en landschappelijke inpassing. De functie van de m.e.r.-procedure is het inzichtelijk maken van keuzes ten behoeve van ruimtelijke plannen en tevens bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van de plannen.

Voor het project Rijswijk-Zuid betekent dit concreet dat voorafgaand aan de realisatie de duurzaamheid en de stedelijke inpassing worden geborgd door de m.e.r.-procedure.

3.2 M.e.r.-procedure

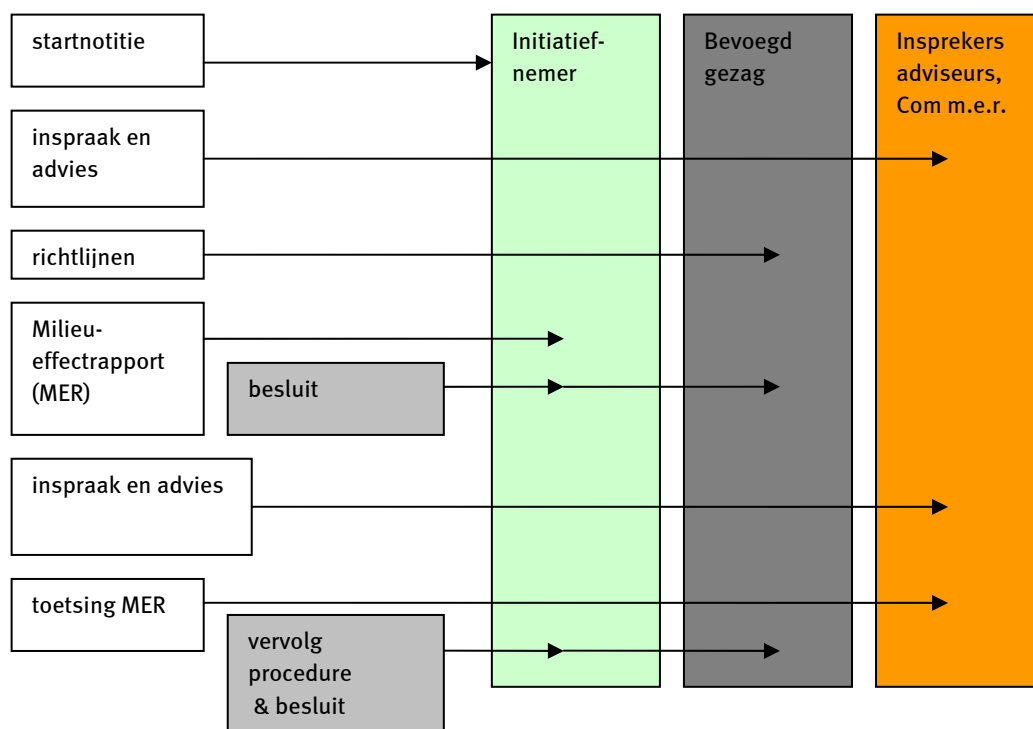
In 2008 is voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid een planMER en bestemmingsplan opgesteld. De milieueffecten van TNO/Pasgeld zijn opgenomen in een planMER-aanvulling. Aan het toenmalig bestemmingsplan is door de provincie goedkeuring onthouden. Nu wordt een nieuw - niet nader uit te werken - bestemmingsplan opgesteld voor het deelgebied Sion. Ten behoeve van dit bestemmingsplan wordt een besluitMER opgesteld. Dit besluitMER beschrijft vanwege de samenhang tussen de drie deelgebieden (Sion, 't Haantje en TNO/Pasgeld) de milieueffecten van de ontwikkeling van geheel Rijswijk-Zuid.

3.2.1 *Besluit-m.e.r.*

De Besluit m.e.r.-procedure richt zich inhoudelijk op de totale ontwikkeling van Rijswijk-Zuid. Formeel is de procedure gekoppeld aan het eerste concrete bestemmingsplan dat in procedure wordt gebracht, in dit geval deelgebied Sion.

De overheid die het m.e.r.-plichtige besluit neemt, wordt aangeduid als het *bevoegd gezag*. Degene die het initiatief neemt voor het plan wordt aangeduid als de *initiatiefnemer*. Voor de m.e.r. Rijswijk-Zuid is de gemeenteraad van Rijswijk het bevoegd gezag. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente is in dit geval de initiatiefnemer.

Een m.e.r.-procedure bestaat uit een aantal stappen. Gekoppeld daaraan is een aantal documenten van belang die belangrijke mijlpalen van het proces markeren. Hieronder wordt kort op de procedure en deze mijlpalen ingegaan. De besluit m.e.r.-procedure is schematisch weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1 Het procedureschema van de Besluit-m.e.r.

Startnotitie besluit-m.e.r.

De initiatiefnemer geeft in de startnotitie aan wat hij van plan is en wat de achterliggende redenen en doelen van het betreffende project zijn. In dit document is wordt aangeven wat de achtergronden van het plan zijn, wat het plan behelst en welke milieuonderwerpen volgens de inschatting van de initiatiefnemer zullen moeten worden onderzocht. In de startnotitie wordt eveneens een aantal alternatieven op de voorgenomen activiteit besproken. De startnotitie wordt gepubliceerd door het bevoegd gezag dat hiermee de start aangeeft voor het doorlopen van de m.e.r.-procedure.

Inspraak en advies startnotitie Besluit-m.e.r.

Naar aanleiding van de startnotitie kan een ieder schriftelijk reageren om aan te geven welke onderwerpen naar haar of zijn idee moeten worden onderzocht in het milieueffectrapport (besluitMER). Dit dient te gebeuren binnen zes weken na publicatie van de startnotitie. Daarnaast worden de wettelijke adviseurs om advies gevraagd. De belangrijkste van deze adviseurs is in de praktijk de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie m.e.r.), een onafhankelijke commissie van deskundigen die adviseert over de gewenste inhoud van het besluitMER en achteraf het MER toetst. De Cie-m.e.r. geeft haar advies in de vorm van het 'Advies voor de Richtlijnen'. Daarbij houdt zij onder meer rekening met de binnengekomen reacties en adviezen.

Het is aan het bevoegd gezag om de definitieve Richtlijnen voor het MER vast te stellen. Deze Richtlijnen vormen het Programma van Eisen voor het opstellen van het MER.

Milieueffectrapport

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van het MER. Het MER is een informatief document ten behoeve van de besluitvorming. In het MER zijn de effecten van elk alternatief beschreven en onderling vergeleken. Het besluitMER wordt ter goedkeuring aan het bevoegd gezag (gemeenteraad Rijswijk) voorgelegd en vervolgens door de gemeente tegelijk met het plan waarover een besluit (ontwerpbestemmingsplan) moet worden genomen gepubliceerd.

Omdat de uitwerking van de ontwikkeling per deelgebied verschilt, kan binnen het MER het detailniveau per deelgebied verschillen. Voor het deelgebied Sion zal het detailniveau van de effectbeschrijving hoger zijn voor de andere deelgebieden.

Inspraak en advies MER

Na de inspraak op het MER stelt de Cie m.e.r. haar toetsingsadvies op. Zij neemt daartoe ook kennis van de reacties die op het MER zijn binnengekomen. Het toetsingsadvies wordt door het bevoegd gezag meegenomen in het besluit over de voorgenomen activiteit.

3.3 Vervolgprocedure en besluiten

Hoe de besluitvorming na de m.e.r.-procedure verder verloopt, is per situatie anders. In het geval van Rijswijk-Zuid is de m.e.r.-procedure gekoppeld aan een bestemmingsplanwijziging voor het deelgebied Sion. Voor de overige deelgebieden ('t Haantje' en 'TNO/Pasgeld' wordt pas in later stadium een bestemmingsplan opgesteld. Bij de vaststelling van die bestemmingsplannen kan onder bepaalde voorwaarden⁵ wederom gebruik gemaakt worden van het onderhavige MER. Pas nadat het bestemmingsplan van een deelgebied definitief is vastgesteld kan daar de eigenlijke bouwactiviteiten aanvangen.

Voor de uiteindelijke realisatie van Rijswijk-Zuid moet tegelijk met of direct na het bestemmingsplan een aantal vergunningen en ontheffingen worden aangevraagd. De belangrijkste vergunningen en ontheffingen die mogelijk van toepassing zijn, zijn:

- ontheffing waterschapskeur (bevoegd gezag: waterschap);
- ontheffing van de bepalingen in de Flora- en faunawet (bevoegd gezag: LNV);
- aanlegvergunning (bevoegd gezag: gemeente);
- vergunning in het kader van de monumentenwet (bevoegd gezag: gemeente);
- milieuvergunning(en) volgens de Wet milieubeheer (bevoegd gezag: gemeente);
- kapvergunning (bevoegd gezag: gemeente)/ melding in het kader van de Boswet (bevoegd gezag: LNV).

5. Dit is het geval zolang het MER beschouwd kan worden als actueel en de plannen niet dermate afwijken van hetgeen in het MER aangenomen is, dat afwijkende milieueffecten te verwachten zijn.

4 Beleidskader en genomen besluiten

4.1 Beleidskader

De besluitvorming omtrent het realiseren van Rijswijk-Zuid staat niet op zichzelf. Enerzijds is het Europese, landelijke, provinciale en gemeentelijke beleid kaderstellend voor de besluitvorming op lokaal niveau. Anderzijds wordt de besluitvorming op gemeentelijk niveau nog gevolgd door verschillende andere besluiten voordat daadwerkelijk met de uitvoering kan worden begonnen. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het relevante beleid. In het MER worden ook de hoofdpunten uit het beleid voor de andere beleidssectoren beschreven, voor zover relevant.

Nationaal beleid en wetgeving

- Wetten: o.a. Wet ruimtelijke ordening (Wro), Wet milieubeheer, Wegenverkeerswet, Wegenwet, Wet verontreiniging oppervlaktewateren, Wet op de Waterkering, Wet beheer Rijkswaterstaatwerken, Wet bodembescherming, Wet geluidhinder, Wet op de waterhuishouding, Wet op de monumentenzorg, Natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet, Wet Luchtkwaliteit, Wet gemeentelijke taken;
- Besluiten : o.a. Besluit Externe Veiligheid;
- Nota's: o.a. Nota Ruimte, Nota Mobiliteit, Nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw, Nationaal milieubeleidsplan 4, Nota Waterbeleid 21e eeuw, 4e Nota Waterhuishouding, Kaderichtlijn Water.

Provinciaal/regionaal beleid

- Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 (2008);
- (Ontwerp) Regionale Structuurvisie Haaglanden (2009);
- Provinciaal verkeer en vervoerplan;
- Regionale nota Mobiliteit Haaglanden (2005).

Lokaal beleid

- Verkeers- en Vervoersplan Rijswijk 2000-2010 (2002);
- Woonvisie 2007+, Comfortabel Wonen & Samen Leven;
- Waterplan Rijswijk (2008);
- Groenbeleidsplan Rijswijk
- Plan van Aanpak Duurzaam Bouwen (2006).

4.1.1 Nationaal beleid

Nota Ruimte (2006)

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is om op een duurzame en efficiënte wijze ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevrugnende functies. De leefbaarheid van Nederland te waarborgen en te vergroten en de ruimtelijke kwaliteit van stad en platteland te verbeteren. Meer specifiek ligt de focus op vier algemene doelen:

- Versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- Bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- Borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- Borging van de veiligheid.

4.1.2 Provinciaal/ regionaal beleid

Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020

In april 2008 is het Regionaal Structuurplan Haaglanden vastgesteld. In de Visie is verwoord op welke wijze de regio bij kan dragen aan de (internationale) kracht van de randstad. Deze houdt voor het plangebied het volgende in:

- In Rijswijk komt circa 60 hectare (Sion, 't Haantje en Eikelenburg) in aanmerking voor transformatie naar woningen, greenportgerelateerde bedrijven en groen en water;
- Ontwikkeling van wonen 'topgroen woonmilieu' en werken tot 2020. Rijswijk is een toekomstig woongebied met substantiele ruimte voor werken;
- Als onderdeel van de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid wordt in het gebied Sion/'t Haantje 15 hectare netto uitgeefbaar bedrijfsoppervlakte gerealiseerd;
- De verbreding Prinses Beatrixlaan is opgenomen als een uitwerkingsproject;
- Een eventueel nieuw Stedenbaanstation Rijswijk-Zuid is in verkenningsfase;
- Een zuidelijke aansluiting Rijswijk op de A4 (afrit 12) na 2030 is in verkenning.

(Ontwerp) Regionale Structuurvisie Haaglanden (2009);

De provincie ontwikkelt een integrale structuurvisie voor de ruimtelijke ordening in Zuid-Holland. In deze Visie op Zuid-Holland beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De structuurvisie geeft een doorkijk naar 2040 en de visie voor 2020 met bijbehorende uitvoeringsstrategie. De nieuwe Structuurvisie komt in de plaats van de vier streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte. Op 3 november 2009 is de ontwerp structuurvisie vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

De kern van Visie op Zuid-Holland is het versterken van samenhang, herkenbaarheid en diversiteit binnen Zuid-Holland. Dit draagt bij aan een goede kwaliteit van leven en een sterke economische concurrentiepositie. Duurzame ontwikkeling en klimaatbestendigheid zijn belangrijke pijlers. Dit wil Zuid-Holland bereiken door realisering van een samenhangend stedelijk en landschappelijk netwerk. Goede bereikbaarheid, een divers aanbod van woon- en werkmilieus in een aantrekkelijk landschap met ruimte voor water, landbouw en natuur, zijn daarin kenmerkende kwaliteiten.

De visie op Zuid-Holland is opgebouwd uit vijf integrale hoofdpogaven, namelijk:

- aantrekkelijk en concurrerend internationaal profiel;
- duurzame en klimaatbestendige deltaprovincie;
- divers en samenhangend stedelijk netwerk;
- vitaal, divers en aantrekkelijk landschap;
- stad en land verbonden.

Regionale nota mobiliteit Haaglanden (RNM,2005)

De RNM biedt een samenhangend pakket aan beleid en projecten om de regio voor de periode tot 2020 beter bereikbaar, verkeersveiliger en leefbaarder te maken. Bovendien werkt de RNM de belangrijke onderdelen van het rijksbeleid uit de Nota Mobiliteit van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat uit in regionaal beleid. Het stadsgewest streeft naar:

- 40% meer instappers in het openbaar vervoer in 2020;
- kortere en beter voorspelbare reistijd met de auto in de spits;
- meer verplaatsingen op de fiets;
- minder verkeersslachtoffers;
- verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving.

Structuurvisie Delft 2030

De gemeente Delft bereidt voor het gehele grondgebied een structuurvisie voor. Ten behoeve van deze structuurvisie wordt een planMER uitgevoerd. Gezien de ligging van het plangebied van Rijswijk-Zuid tegen de gemeentegrens van Delft, wordt in het MER Rijswijk-Zuid rekening gehouden met ontwikkelingen in Delft.

4.1.3 Gemeentelijk beleid (Rijswijk)

Woonvisie 2007+, Comfortabel Wonen & Samen Leven

In de Woonvisie 2007+ maakt de gemeente Rijswijk de belangrijkste keuzes ten aanzien van het wonen in brede zin. Er is niet alleen aandacht voor de inhoud, maar ook voor de organisatie: Voor de komende jaren is de visie daarmee een stuk dat de basis vormt voor het werken aan en investeren in het wonen in brede zin. Het zet strategisch de lijnen uit voor het wonen in Rijswijk op langere termijn. De horizon van de visie is 2015, met een doorkijk naar 2020. Uitgangspunten voor de visie op het wonen zijn:

- versterken van de kwaliteiten, de identiteit (groen, verschil tussen wijken, werken);
- inspelen op de veranderende bevolkingssamenstelling (vergrijzing, wegtrekkende gezinnen);
- inspelen op de veranderende woonwensen;
- oplossen van knelpunten (met name aanpak van eenzijdig samengestelde wijken).

Verkeers- en Vervoersplan Rijswijk 2000-2010 (2002)

De gemeente Rijswijk heeft op 31 oktober 2002 het "Verkeers- en Vervoersplan Rijswijk 2000-2010" vastgesteld. Dit Verkeers- en Vervoersplan dient als basis voor het verkeersbeleid van Rijswijk tussen nu en 2010. De beleidsnota geeft een overzicht van de belangrijkste voornemens. De centrale doelstelling van het Rijswijkse verkeers- en vervoersbeleid is het behoud en de versterking van de bereikbaarheid en de leefbaarheid. Rijswijk heeft een strategische ligging binnen de Randstad aan de belangrijke snelwegen A4 en A13 en de spoorverbinding Den Haag – Rotterdam. De gemeente is een schakel in het stedelijke netwerk van de regio Haaglanden. Het is belangrijk om dit prettige woon- en verblijfsklimaat en de strategische ligging vast te houden in een periode waarin de mobiliteit onverminderd blijft groeien. Uitgaande van deze groei moet een evenwicht worden gezocht tussen de gevolgen van verkeer en vervoer op het woon- en

verblijfsklimaat enerzijds (leefbaarheid) en het sociaal en economisch functioneren (bereikbaarheid) van de gemeente anderzijds.

Langzaam verkeer is een belangrijk onderwerp in het Verkeer- en Vervoersplan. Het uitgangspunt van de gemeente Rijswijk is het opheffen van barrières en toevoegen van verbindingen voor het langzame verkeer.

Groenbeleidsplan Rijswijk

Het groenbeleidsplan geeft een visie op de groenstructuur en de groene inrichtingsopgaven van Rijswijk. Het plan bevat uitgangspunten en beleidslijnen voor bescherming en ontwikkeling van 'het groen' en is bedoeld als basis voor het maken van keuzes bij (her)inrichting van de stedelijke omgeving, keuzes bij vervanging van groenelementen en bij het opstellen van groenbeheersplannen voor de stad. Centraal in het groenbeleidsplan staat de visie op de hoofdgroenstructuur. De “boomstructuur”, “natuurstructuur” en “recreatiestructuur” van de stad vormen tezamen de groene hoofdstructuur. De begrippen ‘duurzaam’, ‘verbinden en ‘beleven’ zijn in die visie de sturende principes.

Plan van Aanpak Duurzaam Bouwen (2006)

De beleidsmatige ambities van de gemeente Rijswijk zijn vastgelegd in de door de raad in 2006 vastgestelde Plan van Aanpak Duurzaam Bouwen. De gemeente wil in Rijswijk-Zuid een duurzaamheidsniveau bereiken dat conform het streefbeeld van het ministerie van VROM beoordeeld wordt als 'excellent gebied'.

Waterplan Rijswijk (2008)

In dit plan zijn maatregelen voor onder andere Rijswijk-Zuid beschreven. Het waterbergend vermogen van het plangebied en de omgeving moet fors worden vergroot, de waterafvoer moet robuuster uitgevoerd worden en de verschillende boezemkades moeten worden verzwaaard.

5 Alternatieven en varianten voor Rijswijk-Zuid

5.1 Alternatieven

De voorgenomen ontwikkeling is op hoofdlijnen beschreven in hoofdstuk 2. In dit hoofdstuk is ingegaan op de mogelijke alternatieven en varianten.

In de m.e.r.-procedure bestaat de verplichting tot het onderzoeken van alle 'realistische' alternatieven. De onderzochte alternatieven moeten zinvol en onderscheidend zijn waarbij elk alternatief tot significant andere (milieu) effecten kan leiden.

Voor Rijswijk-Zuid heeft in de afgelopen jaren reeds een afweging plaatsgevonden die hoofdzakelijk gebaseerd is op milieueffecten en haalbaarheid. Stappen in deze afweging zijn:

- Regionaal structuurplan Haaglanden 2020 en het bijbehorende planMER;
- Bestemmingsplan Rijswijk-Zuid (goedkeuring grotendeels onthouden) en bijbehorende planMER;
- Nadere afstemming met onder andere de gemeente Rijswijk en provincie Zuid Holland (zie ook paragraaf 2.1);
- Masterplan Rijswijk-Zuid.

Belangrijke milieufafwegingen bij het ontwerp in het Masterplan zijn:

- geen woonbebouwing binnen de 3 GE contour;
- behoud en versterking van groenstructuren en cultuurhistorische waarden;
- hoofdontsluiting via de Prinses Beatrixlaan;
- hoogwaardige groenstedelijke invulling van één van de laatste uitbreidingsgebieden in de regio.

Uit bovenstaande is op hoofdlijnen een structuurbeeld (figuur 2.1) voor de ontwikkeling mogelijk gebleken.

5.2 Onderdelen waarvoor nog variabelen bestaan

Met betrekking tot het nu geschetste structuurbeeld (figuur 2.1) is nog een aantal variabelen. Deze hebben betrekking op:

- De ontsluiting van het plangebied;
 - o Aanpassen van de aansluiting op aansluiting 11 (Prinses Beatrixlaan) op de A4, een verbinding naar aansluiting 8 (Delft-Noord/Ypenburg) op de A13 en een toekomstige verbinding naar aansluiting 12 (Harnaschknoop) op de A4.
- Situering van bedrijventerrein in Sion.
 - o Afweging tussen 'bereikbaarheid van het terrein en barrièrewerking tussen woningen en het park' en de ligging tegen de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Figuur 5.1 indicatie van de bestaande variabelen

In het MER zal onderzoek plaatsvinden naar de bovenstaande vrijheden. Afhankelijk van de impact van de vrijheden zullen deze in het MER als alternatief of variant meegenomen worden.

Met de keuze voor de centrumlocatie (figuur 2.2) anticipeert de gemeente op de ontwikkeling van het spoor en een mogelijke halte in 't Haantje. Het Haantje is de laatste fase in de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid, waardoor bij de uitwerking van het centrumgebied afstemming met de spoorontwikkeling mogelijk is.

Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA)

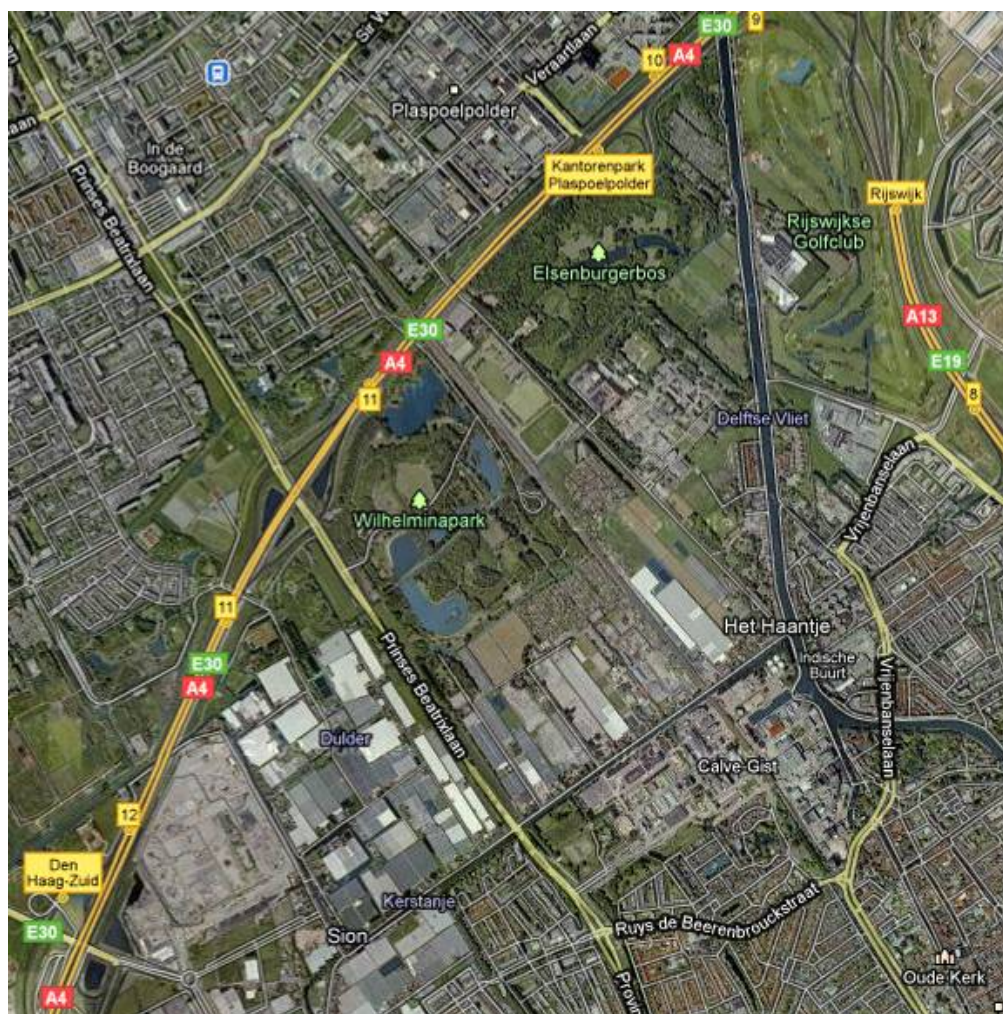
Gezien de aard van de ontwikkeling en de reeds gemaakte milieufweringen zal het MMA bestaan uit een set van aanvullende maatregelen, bijvoorbeeld met betrekking tot mobiliteit (langzaam verkeer ontsluiting) en duurzaamheid.

Referentiesituatie(s)

In het MER zal de huidige situatie, inclusief de autonome ontwikkelingen (de ontwikkelingen waarvan realisatie binnen de planperiode door middel van een besluit is verzekerd) in het jaar 2020 dienen als referentiesituatie.

In het MER wordt deze situatie vergeleken met de situatie in datzelfde jaar, maar inclusief de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid.

In het plan- en studiegebied is een aantal ontwikkelingen voorzien waarvoor nog geen besluit is genomen. Feitelijk behoren deze niet tot de autonome situatie. Echter, gezien de mogelijke impact van de in paragraaf 2.3 genoemde -niet autonome- ontwikkelingen wordt in het MER een tweede referentie gebruikt, waarin wel rekening gehouden is met deze maximale ontwikkeling van de omgeving. Deze referentie dient met name om knelpunten te signaleren.

Figuur 6.1 Luchtfoto van het plangebied

6 Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de huidige situatie van het studiegebied. Hierbij is gebruik gemaakt van het planMER dat in 2007 en 2008 voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid is opgesteld⁶⁻⁷.

6.1 Huidige situatie

Het studiegebied ligt ingeklemd tussen twee stedelijke kernen; Rijswijk en Delft. Het plangebied voor het MER wordt begrensd door de A4 aan de noordzijde en door de Kerstanjewetering, op de grens met Delft, aan de zuidzijde. Aan de westkant bevindt zich de Harnaschpolder en de oostgrens wordt gevormd door de Vliet. Rijswijk-Zuid bestaat uit drie deelgebieden: Sion, 't Haantje en TNO-Pasgeld.

In het noordelijk gedeelte van het plangebied liggen twee parken. Het Wilhelminapark is primair bedoeld voor actieve vormen van recreatie. In het Elsenburgerbos ligt de nadruk op rustige recreatie en (natuur)beleving. In het plangebied bevindt zich een groot aantal kassen. Tevens zijn drie volkstuinencomplexen aanwezig; 'tot ons genoeg', 'de schoffel' en 'lommerrijk'.

Bodem

De bodem heeft over het algemeen een goede draagkracht en is niet gevoelig voor bodemdaling. In het plangebied zijn geen grote bodemverontreinigingen, wel is nader onderzoek nodig naar een aantal 'historische bronnen'. Het eerste watervoerend pakket heeft een redelijk en het tweede een goed potentieel voor koude- en warmteopslag. In het plangebied is geen sprake van (inter)nationaal beschermde aardkundige waarden (bron: planMER i.k.v. Regionaal StructuurPlan Haaglanden 2020, 2007).

In het plangebied bevinden zich geen grote gevallen van bodemverontreiniging. Wel is sprake van enkele historische verontreinigingen.

Water

In Rijswijk-Zuid is veel water aanwezig, waaronder de boezemwateren de Schie, de Kertanjewetering en de Dulder. Daarbinnen liggen oude poldersloten en recreatieplassen in de parken. In Sion is het boezemwater rondom het oude kloostercomplex nog zichtbaar aanwezig. De boezemkaden in het plangebied vormen een kwetsbare schakel met betrekking tot het beschermingsniveau. In het plangebied ligt een waterbergingsopgave van ca. 22.000 m³, waarvan 3.500 m³ in Sion moet worden gerealiseerd.

De waterkwaliteit van het plangebied wordt gemeten op vier locaties, waarvan één in het Wilhelminapark. Hoewel alle locaties niet voldoen aan de norm voor stikstof en fosfaat, is in het Wilhelminapark het gehalte aan totaal-stikstof en totaal-fosfaat iets lager dan op de overige locaties. Zuurstof en doorzicht zijn over het algemeen goed, met uitzondering van het glastuinbouwgebied. Glastuinbouw zorgt waarschijnlijk voor hoge stikstofgehalten in het water. Ook zorgen deze emissies voor de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in het water. Bladval, overstortingen uit de riolering, aanwezigheid van bagger in de watergangen en watervogels zijn waarschijnlijk de oorzaak van de hoge fosfaatgehalten.

6. Gemeente Rijswijk 2007

7. Gemeente Rijswijk 2008

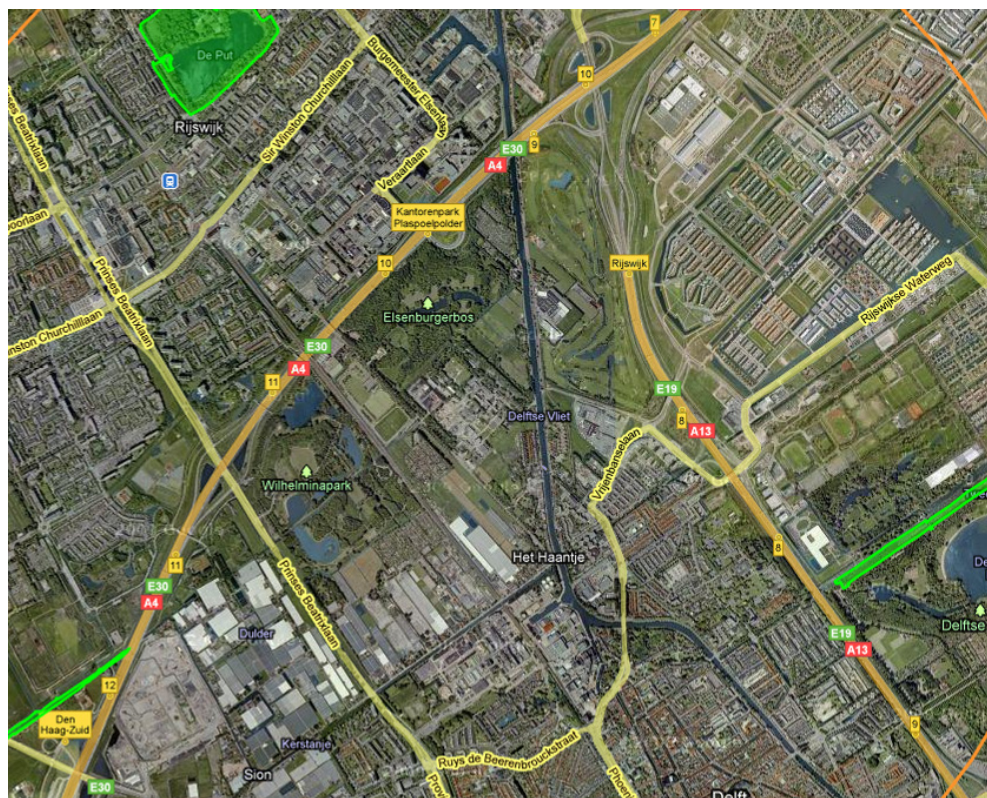
Ecologie

De stadsrandparken in het noordelijk deel van Rijswijk-Zuid maken onderdeel uit van het regionale groenproject Zwethzone van Haaglanden. De Zwethzone volgt de oude loop van de Zweth en is van Maassluis tot aan de A4 aangemerkt als ecologische verbingszone. Het deel van de Zwethzone binnen het plangebied (van A4 tot aan de Vliet), is geen ecologische verbinding, maar valt binnen het voorlopig ontwerp RSP wel onder de categorie 'groene schakel' als zijnde een recreatieve verbinding met eigen groen/blauwe kwaliteiten.

In het plangebied is geen ecologische hoofdstructuur of Natura 2000-gebied gelegen. In het plangebied ligt wel een ecologische verbingszone langs de Prinses Beatrixlaan.

Op ongeveer een kilometer ten noorden van het plangebied ligt De Put (figuur 6.2) dat samen met het aangrenzende gebied bij Huis te Werve deel uitmaakt van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Ten noordoosten, oosten en zuidoosten van het plangebied liggen enkele kleinere gebieden die eveneens deel uit maken van de PEHS.

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor. Dit betreft in ieder geval vleermuizen.

Figuur 6.2 Ecologische hoofdstructuur in de omgeving van het plangebied
(bron <http://www.synbiosys.alterra.nl>)

Landschap, archeologie en cultuurhistorie

Het plangebied Rijswijk-Zuid herbergt, naast een relatief groot aantal archeologische vindplaatsen, diverse cultuurhistorische waardevolle elementen en structuren. De huidige structuren van het landschap, welke het gevolg zijn van het inpolderen ('t Haantje) en het ontginnen (Sion) zijn zeer kenmerkend voor beide gebieden. Van de poldergeschiedenis van 't Haantje zijn enkele monumentale boerderijen bewaard gebleven. Van de buitenplaats Sion zijn ook cultuurhistorische waardevolle restanten overgebleven.

In Rijswijk-Zuid bevinden zich enkele historische waterlopen (waaronder de Kerstanje Wetering en de Delftse Vliet). Tevens heeft in Sion een gelijknamig klooster met buitentuin gelegen.

Verkeer en vervoer

Ten noorden en oosten van het plangebied liggen de rijkswegen A4 en A13. De Prinses Beatrixlaan is een belangrijke verbinding tussen Delft en Rijswijk. In het plangebied sluit de Prinses Beatrixlaan aan op de A4. Nabij het plangebied liggen nog twee aansluitingen op de A4 en één op de A13.

De Lange Keiweg is een (aan de Prinses Beatrixlaan ondergeschikte) verbinding tussen Delft en Rijswijk. De overige wegen in het plangebied zijn veelal smal en soms alleen voor bestemmingsverkeer.

In het plangebied ligt het spoor Rotterdam - Den Haag. Wegverkeer in het plangebied kruist dit spoor gelijkvloers. In het plangebied is geen station.

De hoofdassen voor fietsverkeer; Prinses Beatrixlaan en Lange Keiweg, blijven conform de fietsroutekaart de belangrijkste utilitaire verbindingen tussen Rijswijk en Delft.

In het plangebied vindt transport via een vijftal grote buisleidingen plaats.

Geluid

Geluidseffecten zijn met name gerelateerd aan de verkeersbewegingen. In de huidige situatie zijn met name het spoor, de Prinses Beatrixlaan en de A4 en A13 relevant.

Geur

Ten zuiden van het plangebied ligt de DSM. De 3 en de 1 GE contour van dit bedrijf voor geurhinder liggen in het plangebied.

Voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie ten westen van het plangebied zijn geen geurhindercontouren vastgesteld. In de nabije omgeving van dit bedrijf is echter wel geurhinder waarneembaar⁸.

Luchtkwaliteit

Net als de geluidseffecten wordt de luchtkwaliteit voornamelijk beïnvloed door verkeersactiviteiten van wegverkeer. Daarnaast is diesel-railverkeer op het spoor Rotterdam - Den Haag relevant. Verder kan industriële en agrarische bedrijvigheid eveneens de luchtkwaliteit beïnvloeden.

8. ⁸ RIVM, 2007 (Gezondheidsklachten bij RWZI Harnaschpolder)

Externe veiligheid

A4, A13 en Prinses Beatrixlaan maken onderdeel uit van de Route Gevaarlijke Stoffen. Onderzoek is nodig naar de EV-contouren van DSM. De contouren van de RWZI liggen buiten het plangebied. De contouren van TNO zullen met de verhuizing van dit bedrijf in 2015 vervallen. Autonoom wordt door van oost naar west door de parken in het plangebied ondergronds een 150 kV kabel aangelegd.

6.2 Autonome ontwikkeling

De ontwikkeling van het plangebied en de omgeving daarvan staat in de komende jaren niet stil. Deze ontwikkelingen worden, voor zover relevant voor de effectbepaling in het MER, meegenomen tijdens de m.e.r. Autonome ontwikkeling zijn beschreven in paragraaf 2.3.

7 Beoordelingskader

De milieuaspecten die in dit hoofdstuk worden besproken vormen het beoordelingskader van de alternatieven en varianten van Rijswijk-Zuid. In het onderstaande schema zijn aan de milieuthema's een aantal maatgevende aspecten gekoppeld. Elk alternatief zal in het MER worden gescoord op de relevante milieuthema's aan de hand van de onderstaande aspecten. Op basis van de uitwerking van dit beoordelingskader zal in het MER een vergelijking kunnen worden gemaakt van de milieueffecten van de alternatieven. In de onderstaande tabel is het beoordelingskader van het MER uiteengezet.

Tabel 7.1 Het beoordelingskader voor het MER

Thema	Aspect
Verkeer	Verkeersafwikkeling Langzaam en recreatief verkeer Openbaar vervoer Verkeersveiligheid
Geluid	Aantal geluidgehinderden Geluidbelast oppervlakt
Geur	Geurcontouren en hinder (grenswaarden)
Lucht	Luchtkwaliteit (fijn stof en stikstof) (grenswaarden)
Externe veiligheid	Risicobronnen Vervoer van gevaarlijke stoffen
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Aardkundige waarden Cultuurhistorie en archeologie Landschap: ruimtelijke structuur / visueel
Ecologie	Beschermde soorten Beschermde gebieden Ecologische structuur en relaties
Bodem en water	Bodemkwaliteit Waterhuishouding (oppervlaktewater) Grondwater Waterveiligheid
Duurzaam bouwen en energie	Energiestromen
Ruimtegebruik	Wonen Werken en land/tuinbouw Recreatie Kabels en leidingen

Indien bij het opstellen van het MER Leemten in Kennis geconstateerd worden, of indien uit het MER aanbevelingen voor de ontwikkeling voortvloeien, dan worden deze in het MER beschreven.

Verkeer

Door het plangebied loopt één belangrijke verkeersader, de Prinses Beatrixlaan. De A4 en A13 liggen op korte afstand van het plangebied.

In het MER wordt ingegaan op de effecten van de verschillende varianten van de ontsluiting op de verkeersafwikkeling (inclusief sluiptverkeer), de verkeersveiligheid en het langzaam verkeer. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een verkeersmodel. Vervolgens wordt ingegaan op de interne ontsluiting van Sion.

In het plangebied ligt van noord naar zuid door 't Haantje het spoor Rotterdam - Den Haag. Binnen de planperiode is een aansluiting van Rijswijk-Zuid met een eigen halte op deze lijn niet te verwachten. In het MER wordt beoordeeld in hoeverre met de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid rekening gehouden met deze potentiële toekomstige kans en de mogelijkheden voor openbaar vervoer.

De verkeersintensiteiten vormen tevens de basis voor de berekeningen ten aanzien van geluid- en luchtkwaliteit zoals deze in de volgende paragrafen zijn uitgewerkt.

Milieu

Geluid

In dit onderdeel worden de effecten van de alternatieven ten aanzien van geluid in beeld gebracht. Geluidseffecten zijn met name gerelateerd aan de verkeersbewegingen op de weg en het spoor, maar ook geluidhinder van bedrijven wordt meegenomen.

Tot het voor geluid relevante wegennet behoren in ieder geval de huidige en toekomstige wegvakken van de alternatieven en varianten in het studiegebied en de aansluitende wegvakken. Wegen waar naar verwachting een toename < 30% of een afname < 20% in de verkeersintensiteit (etmaalintensiteit) zal optreden worden niet in het onderzoek betrokken. In het MER wordt na een geluidberekening het effect beoordeeld op woongebieden en geluidgevoelige bestemmingen. Hierbij wordt het verschil in geluidbelasting door de ontwikkeling inzichtelijk gemaakt en wordt getoetst aan de wettelijk gestelde grenswaarden. Indien tijdens het opstellen van het MER meer duidelijkheid komt over geluidproductieplafonds (aankomende wetgeving) wordt dit in het MER betrokken.

Geur

In het studiegebied zijn verschillende (agrarische) bedrijven aanwezig, waaronder DSM en de rioolwaterzuiveringsinstallatie, met mogelijke geurhinder. De zoneringen (milieuhindercontouren) en de hiermee samenhangende beperkingen voor de uitbreidingslocatie zullen worden beschreven.

In het MER wordt ingegaan op de omgang met geurhinder en wordt getoetst of het plan voldoet aan de gestelde normen.

Luchtkwaliteit

Bij de luchtverontreiniging door het wegverkeer en dieseltreinen speelt een aanzienlijk aantal stoffen een rol. In de MER wordt de luchtkwaliteit beschreven aan de hand van een modelberekening en de toekomstige luchtkwaliteit in de verschillende alternatieven getoetst aan de wettelijke grenswaarden. Bij de effectbepaling zal op de stoffen stikstofdioxide en fijnstof worden gericht. Ervaring leert dat indien deze stoffen geen problemen opleveren de overige stoffen ook geen problemen opleveren.

Externe veiligheid

In het kader van het opstellen van het MER is het noodzakelijk om de effecten van de alternatieven op het gebied van externe veiligheid te bepalen. Dit betekent dat gekeken moet worden naar de verschillen in de effecten van de varianten op het gebied van externe veiligheid. Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. In dit MER wordt ingegaan op inrichtingen (met name bedrijven) en transportroutes (snelwegen, Prinses Beatrixlaan, spoor en buisleidingen).

In het MER wordt onderscheid gemaakt tussen het Plaatsgebonden risico (PR) en het Groepsrisico (GR). Beiden hebben een eigen impact op het indirect ruimtegebruik. Voor het groepsrisico geldt tevens een verantwoordingsplicht. Dit houdt in dat naast de rekenkundige hoogte van het GR ook andere relevante aspecten moeten worden meegewogen zoals zelfredzaamheid van bewoners en bestrijdbaarheid van een ongeval.

Landschap, archeologie en cultuurhistorie

Landschap

In de MER zal het huidige landschap en de huidige landschappelijk waarden in het gebied worden beschreven. Bij de effectbeschrijving wordt aangegeven in welke mate de aanwezige landschappelijke waarden worden aangetast en of door realisatie visuele verstoring optreedt. De mate waarin de eenheid en herkenbaarheid van elementen in de landschappelijke hoofdstructuur wordt beïnvloed door realisatie van de plannen wordt eveneens beschreven. Verder worden de aardkundige waarden in het gebied in beeld gebracht en zal de effectbeschrijving aangeven wat de plannen voor invloed hebben op deze waarden.

Cultuurhistorie

De cultuurhistorische waarden in het plan- en studiegebied worden in het MER in kaart gebracht. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in beschermde waarden (monumenten e.d.), overige waarden (objecten en structuren) met cultuurhistorische waarden en de ensemblewaarden (de cultuurhistorische waarde van objecten en structuren in hun context). Bij de effectbeschrijving worden directe effecten van de aanleg van de uitbreidingswijk (sloop van monumenten, aantasting van structuren) en de indirecte effecten (verstoring van de context) onderzocht.

Archeologisch onderzoek

Archeologie is een belangrijk onderdeel van de MER. De realisatie van de uitbreidingslocatie leidt immers tot bodemingrepen, die eventueel aanwezige archeologische waarden - *het bodemarchief* - kunnen aantasten of geheel verstoren. In het MER worden met behulp van een archeologische verwachtingskaart en een bureaustudie de effecten van de alternatieven op archeologische (verwachtings)waarden geanalyseerd.

Ecologie

In het MER wordt het effect van de stedelijke ontwikkeling op de aanwezige natuurwaarden besproken. Het effect is mede afhankelijk van de beschermingsstatus van de in het studiegebied aanwezige soorten flora en fauna.

In het plangebied zijn geen gebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur of Natura 2000-gebied gelegen. In het MER zal met name het effect van de ontwikkeling op de in het gebied voorkomen soorten onderzocht worden, waaronder het effect op vleermuizen. Daarnaast is aandacht voor de ecologische relaties, onder andere tussen de parken met de omgeving.

Water en bodem

In het MER zullen de effecten van de voorgenomen activiteit op de bodemkwaliteit in kaart worden gebracht. Daarnaast zal gekeken worden naar reeds bekende bodemverontreiniging in het plangebied.

Bij de beschrijving van de effecten op het milieuaspect water wordt aandacht besteed aan de gevolgen van realisatie van de plannen voor de waterbalans en de eventueel aanwezige beïnvloeding van waterpeilen en grondwaterstromen in de directe omgeving.

Het verhard oppervlakte in het plangebied neemt af door het uitplaatsen van kassen. De nieuwe woningen en bedrijven leiden tot nieuwe verharding. Of per saldo sprake is van een toe- of afname van het verhard oppervlak en welke maatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van het watersysteem is onderdeel van het MER.

Vanwege de verhoging van de economische waarde van het te beschermen gebied, moeten waterkeringen naar verwachting aan hoge normen voldoen. Er moet getoetst worden in hoeverre er ruimte is voor dijkversterking.

Duurzaamheid

In het MER wordt onder het thema duurzaamheid ingegaan op de duurzaamheidsaspecten die èn verband houden met de regelingen in het op te stellen bestemmingsplan, èn die geen onderdeel zijn van de bovenstaande milieuthema's (lucht, geluid, etc). Dit betekent dat aandacht wordt besteed aan het gebruik van (fossiele) energie, energiestromen (onder andere restwarmtegebruik) en uitstoot van CO₂, en (her)gebruik(smogelijkheden van) grondstoffen. Het resultaat van de effectbeschrijving zal kunnen bijdragen aan het vaststellen van het voorkeursalternatief (vka) en kunnen dienen als input voor een DPL (zie paragraaf 2.2).

Ruimtegebruik

Wonen

De uitbreiding van Rijswijk heeft consequenties voor de huidige bewoners van het plangebied. In het MER wordt inzichtelijk gemaakt welke woningen en bedrijven eventueel gesloopt of verplaatst moeten worden.

Werken / land- en tuinbouw

De uitbreiding van Rijswijk heeft consequenties voor de huidige werkgelegenheid in het plangebied. In het MER wordt inzichtelijk gemaakt welke bedrijven gesloopt of verplaatst moeten worden.

Recreatie

Het plangebied ligt ingeklemd tussen twee stedelijke kernen en omvat twee grote parken en vormt daarmee een stedelijk uitloopgebied. In het MER worden de effecten op dit stedelijk uitloopgebied beschreven.

Kabels en leidingen

Buisleidingen spelen een rol bij de planontwikkeling voor Rijswijk- Zuid, aangezien er vijf belangrijke aardgasleidingen in het gebied liggen. In het MER zal een inventarisatie worden gemaakt van de huidige en nieuwe kabels en leidingen door het gebied en de voorwaarden die hieruit voortkomen voor de ontwikkeling van Rijswijk-Zuid.

Literatuur verwijzingen

Gemeente Rijswijk (2007) Plan-m.e.r. Rijswijk-Zuid, notitie Reikwijdte en detailniveau

Gemeente Rijswijk (2007) PlanMER Rijswijk-Zuid

Gemeente Rijswijk (2008) Aanvullend planMER Rijswijk-Zuid, locatie TNO en Pasgeld

Gemeente Rijswijk (2008) Bestemmingsplan Rijswijk Zuid I

Gemeente Rijswijk (2009) Masterplan Rijswijk-Zuid

Ministerie van VROM (2006) Nota Ruimte

Provincie Zuid Holland (2003) Streekplan Zuid Holland West

Stadsgewest Haaglanden (2008) Structuurplan regio Haaglanden 2020

Stadsgewest Haaglanden (2009) Nota verstedelijkingsopgave

Internet:

<http://www.synbiosys.alterra.nl>

<http://www.ivam.uva.nl>

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen

akoestisch	betreffende geluid
alternatief	manier waarop de voorgenomen activiteit kan worden gerealiseerd
archeologie	wetenschap van oude historie op grond van bodemvondsten en opgravingen
aspect	deelonderwerp voor de effectenbepaling (onderdeel van een thema)
autonome ontwikkeling	1. Ruimtelijk-planologische ontwikkeling van het studiegebied op basis van bestaand en voorgenomen beleid, zonder de voorgenomen activiteit. 2. Ontwikkeling van het studiegebied zonder de voorgenomen activiteit
barrière	een element in het landschap van natuurlijke of kunstmatige aard, dat uitwisseling tussen diersoorten bemoeilijkt of verhindert
beoordelingskader	geheel van aspecten en criteria, op basis waarvan de effecten van de voorgenomen activiteit op de omgeving worden bepaald
bestemmingsplan	gemeentelijk plan ruimtelijke ordening, waarin het gebruik van locaties vastgelegd (bestemd) wordt
bevoegd gezag	1. De overheidsinstantie die bevoegd is tot het nemen van het besluit op grond waarvoor de m.e.r.-verplichting bestaat 2. de overheid die bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit van de initiatiefnemer
Cie m.e.r.	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Commissie voor de milieu-effectrapportage	een landelijke commissie van ca. 180 onafhankelijke milieudeskundigen; zij adviseren het bevoegd gezag over de richtlijnen voor het milieueffectrapport en over de kwaliteit van de informatie in het rapport. Per m.e.r. wordt een werkgroep samengesteld.
compenserende maatregel	maatregel waarbij in ruil voor het aanbrengen van schade aan natuur of landschap op de ene plaats, (mogelijkheden voor) vervangende waarden elders worden gecreëerd
criterium	de wijze waarop een milieueffect bepaald en gewaardeerd wordt
cultuurhistorie	geschiedenis van het landschap dat voor een belangrijk deel onder invloed van menselijk handelen is ontstaan
cumulatieve geluidshinder	hinder van verschillende geluidsbronnen bij elkaar opgeteld

ecologie	tak van de wetenschap die zich bezighoudt met eigenschappen van en relaties tussen levende systemen (planten, dieren, levensgemeenschappen) en hun omgeving
ecologische hoofdstructuur (EHS)	het netwerk van nationale en regionale natuurkerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones dat prioriteit krijgt in het natuur- en landschapsbeleid van de Nederlandse (rijks)overheid, zoals vastgelegd in de het Structuurschema Groene Ruimte en verder uitgewerkt in provinciale streekplannen
ecologische verbindingszone	gebied opgenomen in de EHS, dat verbreiding, migratie en uitwisseling van (dier)soorten tussen natuurgebieden mogelijk maakt
effect	verandering ten opzichte van de huidige situatie en autonome ontwikkeling door / na realisering van de voorgenomen activiteit
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
emissie	1. uitstoot van stoffen of gassen naar lucht of water 2. geluidproductie van een bron
externe veiligheid	veiligheid voor de mens (individueel of in groepen) in de omgeving van gevaarlijke activiteiten, met name activiteiten waarbij gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen
fauna	dieren(wereld)
flora	planten(wereld)
geluidhinder	gevaar, schade of hinder als gevolg van geluid
geohydrologie	de samenhang tussen de geologie van een gebied en het gedrag van de grondwaterstromingen
groepsrisico (GR)	het risico dat een groep mensen van een bepaalde omvang komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen
huidige situatie	momentele toestand van een gebied of aspect
hydrologie	wetenschap die het voorkomen, het gedrag en de chemische en fysische eigenschappen van water op en beneden het aardoppervlak bestudeert
infiltratie	het indringen van water in de bodem
infrastructuur	systeem van voorzieningen en verbindingen als spoorwegen en vaarwegen, hoofdtransportleidingen, waterleidingen e.d.
initiatiefnemer	degene, die de voorgenomen activiteit wil ondernemen, in dit geval het College van B&W van de gemeente Nuenen c.a.
inspraak	mogelijkheid om informatie te verkrijgen en op basis daarvan een mening, wensen of bezwaren kenbaar te maken,

bijvoorbeeld ten aanzien van een activiteit waarover (door de overheid) een besluit zal worden genomen

landschap	1. het zintuiglijk waarneembare oppervlak van de aarde, bestaande uit land, water en gegroeide of gebouwde ruimtelijke elementen, inclusief de vormende processen en het menselijk gebruik 2. het zichtbare geheel gevormd door abiotische kenmerken, planten, dieren en mensen, met inbegrip van de onderlinge betrekkingen in een herkenbaar deel van het aardoppervlak
langzaam verkeer	fietzers en wandelaars
m.e.r.	milieueffectrapportage, procedure zoals vastgelegd in de Wet Milieubeheer
MER	milieu-effectrapport, rapport waarin de milieueffecten van meerdere alternatieven van een voorgenomen activiteit onderzocht, vergeleken en beoordeeld worden
m.e.r.-plichtige activiteit	activiteit met, volgens bijlage C van het Besluit m.e.r. van de Wet Milieubeheer en / of de provinciale milieuverordening, naar verwachting dusdanige nadelige milieu-effecten dat een m.e.r. procedure moet worden doorlopen voorafgaand aan realisering
m.e.r.-plicht	de verplichting tot het opstellen van een milieu-effectrapport voor een bepaald besluit over een bepaalde activiteit
milieu	het geheel van en de relaties tussen water, bodem, lucht, mensen, dieren, planten en goederen (Wet milieubeheer)
milieu-effecten	gevolgen van een activiteit voor het fysieke milieu, gezien vanuit het belang van de bescherming van mensen, dieren, planten, goederen, water, bodem, lucht en de relaties daartussen, alsmede de bescherming van esthetische, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden (Wet milieubeheer)
MMA	meest milieuvriendelijk alternatief, het alternatief met de minst nadelige milieu-effecten
mobiliteit	1 verplaatsingsgedrag 2 aantal en lengte van verplaatsingen per inwoner en tijdseenheid
model(berekening)	(berekening met behulp van) een, vaak vereenvoudigde, (computer)weergave van een werkelijke situatie
natuurgebied	gebied met duidelijke natuur- en landschapswaarden die in hun planologische functie-aanduiding (mede) tot uiting komen
oplossingsrichtingen	alternatieven en varianten
onderscheidend vermogen	eigenschap van criterium of aspect verschil aan te geven tussen alternatieven
ontsluiting	toegankelijkheid / toegankelijk maken

plangebied	gebied, waarop de voorgenomen activiteit rechtstreeks betrekking heeft, en dat wordt opgenomen in het bestemmingsplan
planologisch	betreffende de ruimtelijke inrichting / ordening
referentiesituatie	huidige situatie en autonome ontwikkeling: toekomstige situatie van een gebied of aspect op basis van ontwikkeling van de huidige situatie onder invloed van bestaand en voorgenomen beleid
richtlijnen	projectspecifieke, inhoudelijke aanwijzingen / eisen van het bevoegd gezag en / of de Commissie m.e.r., betreffende de inhoud van het milieu-effectrapport
startnotitie	aanmelding door de initiatiefnemer van de voorgenomen activiteit bij bevoegd gezag, officieel begin van de m.e.r.-procedure
studiegebied	gebied, waar als gevolg van de voorgenomen activiteit effecten kunnen optreden (omvang kan per aspect variëren)
tijdelijk effect	niet blijvend effect, dat alleen optreedt tijdens realisatie van een voorgenomen activiteit
variant	manier waarop de voorgenomen activiteit kan worden gerealiseerd
verkeersintensiteit	het aantal voertuigen dat een punt gedurende een bepaalde tijdsduur passeert
versnippering	het uiteenvallen van het leefgebied in kleinere eenheden
vigerend	(rechts)geldend
vka	voorkeursalternatief
voorgenomen activiteit	datgene, wat de initiatiefnemer wil realiseren, in dit geval de stedelijke ontwikkeling van Rijswijk-Zuid
waterberging	(tijdelijk) opslaan van overtollig oppervlakte water
waterhuishouding	de wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, gebuikt en afgevoerd wordt
watertoets	beleidsinstrument, waarmee waterbeheerders de effecten van ruimtelijke ingrepen op veiligheid tegen overstrooming, wateroverlast en verdroging toetsen.
wettelijke adviseurs	de in de Wet milieubeheer wettelijk aangewezen adviseurs inzake m.e.r.-plichtige activiteiten

Bijlage 2 M.e.r.-procedure

B 2.1 Procedure in hoofdlijnen

In hoofdlijnen bestaat de m.e.r.-procedure uit de volgende stappen:

- opstellen startnotitie door initiatiefnemer;
- indienen startnotitie bij bevoegd gezag (artikel 7.12, lid 1 Wet Milieubeheer);
- versturen startnotitie naar Commissie m.e.r. en wettelijke adviseurs door bevoegd gezag (artikel 7.12, lid 3 Wet Milieubeheer);
- publicatie en tervisielegging startnotitie door bevoegd gezag (artikel 7.12, lid 4 Wet Milieubeheer);
- indien het bevoegd gezag zelf initiatiefnemer is, deelt het dit mee aan de Commissie m.e.r. en wettelijke adviseurs (artikel 7.13, lid 1 Wet Milieubeheer);
- inspraak ten behoeve van de richtlijnen voor het MER; in de inspraakperiode, die 4 weken duurt, kan een informatie- / inspraakavond worden gehouden (artikel 7.14, lid 4 Wet Milieubeheer);
- advisering (o.a. door landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage en wettelijke adviseurs) over de richtlijnen; dit resulteert in een advies van de Commissie voor de inhoud van de richtlijnen (artikel 7.14, lid 2 Wet Milieubeheer);
- vaststellen richtlijnen voor het opstellen van het MER; als het ware de inhoudsopgave voor het MER. Deze richtlijnen worden vastgesteld door bevoegd gezag (artikel 7.15, Wet Milieubeheer);
- opstellen MER en van de (voor)ontwerpen van de besluiten die mede op basis van het MER zullen worden genomen (artikel 7.9 en 7.10 Wet Milieubeheer);
- indienen MER en (voor)ontwerpbestemmingsplan bij bevoegd gezag;
- aanvaarden (artikel 7.18 lid 1 Wet Milieubeheer), bekendmaken en ter visie leggen van het MER (artikel 7.20 lid 2 Wet Milieubeheer) en (voor)ontwerpen van de besluiten door het bevoegd gezag).
- inspraak, advies en overleg (artikel 7.23, 7.24, 7.25 Wet Milieubeheer);
- toetsen van het MER door de Commissie m.e.r. (artikel 7.26 Wet Milieubeheer);
- betrekken van het MER en de resultaten van inspraak en advies bij het nemen van de besluiten (artikel 7.35 en 7.37 Wet Milieubeheer);
- evalueren van de effecten (artikel 7.39 Wet Milieubeheer); en zonodig nemen van aanvullende maatregelen of aangepaste besluiten (artikel 7.42 Wet Milieubeheer).

B 2.2 Startnotitie

De startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Hiermee kondigt de initiatiefnemer de voorgenomen activiteit officieel aan. De startnotitie dient om richting te geven aan het milieueffectrapport (MER). Conform artikel 2 van het Besluit startnotitie milieueffectrapportage [VROM, 1999] zijn de volgende onderwerpen beschreven:

- beschrijving probleem- en doelstelling van de voorgenomen activiteit;
- beschrijving van genomen en te nemen besluiten;
- globale beschrijving van het studiegebied;
- beschrijving van de voorgenomen activiteit en mogelijke alternatieven en varianten;
- globale beschrijving van de te verwachten gevolgen voor het milieu;
- globale beschrijving van de procedurele aspecten.

B 2.3 Inspraak op de startnotitie

De startnotitie dient om richting te geven aan het milieueffectrapport (MER). Inspraakreacties op de startnotitie en de adviezen van wettelijke adviseurs vormen de basis voor de richtlijnen voor het MER. In de richtlijnen wordt aangegeven ‘wat en hoe’ in het MER aan de orde moet komen.

Het openbaar maken van deze startnotitie door bevoegd gezag vormt het begin van de m.e.r. procedure. De startnotitie wordt gedurende vier weken ter visie gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder reageren op de startnotitie. Wensen en/of suggesties over de richtlijnen kunnen bij het bevoegd gezag worden ingediend. Tijdens de inspraakperiode kan een informatie- en inspraakbijeenkomst worden gehouden. Tijdens deze bijeenkomst kunnen ook mondelinge reacties worden gegeven.

Door het bevoegd gezag wordt de startnotitie gezonden aan de Commissie voor de milieueffectrapportage met het verzoek om een advies voor richtlijnen op te stellen ten behoeve van de inhoud van het MER. De Commissie voor de m.e.r. heeft daartoe tot uiterlijk 9 weken na de openbare kennisgeving van de startnotitie de gelegenheid. Bevoegd gezag stuurt de startnotitie tevens naar de wettelijke adviseurs met het verzoek om een advies. De Commissie voor de m.e.r. betreft in haar advies voor richtlijnen de reacties van de insprekers en adviseurs.

De richtlijnen voor de inhoud van het MER worden uiterlijk 13 weken na de openbare kennisgeving door het bevoegd gezag vastgesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met het advies van de Commissie voor de m.e.r. en met de ingekomen reacties en de adviezen van de wettelijke adviseurs.

B 2.4 Het opstellen van het MER

Aan de hand van de richtlijnen wordt het MER opgesteld. Conform artikel 7.10 van het besluit m.e.r. [VROM, 1999] bevat een MER tenminste een beschrijving van:

- probleem en doelstelling ;
- de voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten;
- genomen en te nemen besluiten;
- de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied;
- de effecten van de voorgenomen activiteit op het studiegebied;
- leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma;
- samenvatting.

In de periode dat het MER wordt gemaakt wordt ook gewerkt aan het opstellen van de (ontwerpen voor de) ruimtelijke besluiten over het plangebied. Het onderzoek van de milieueffecten wordt, samen met de resultaten van eventuele andere onderzoeken en de verdere uitwerking van de plannen gebruikt om keuzes te maken over de inhoud en de vorm van de ruimtelijke besluiten.

Na voltooiing wordt het MER aangeboden aan het bevoegd gezag, dat toetst of het MER aanvaardbaar is. Daarbij gaat het erom of het MER voldoet aan de richtlijnen en of het voldoende informatie bevat ten behoeve van de besluitvorming.

B 2.5 Van MER naar besluiten

Na aanvaarding door het bevoegd gezag wordt het MER onderworpen aan inspraak. Deze inspraakronde is gekoppeld aan de eerste tervisielegging van de besluiten die (mede) op basis van het MER zullen worden genomen.

Het MER wordt ter toetsing aangeboden aan de Commissie voor de m.e.r.. De Commissie m.e.r. brengt een toetsingsadvies uit over het MER, waarbij rekening wordt gehouden met adviezen van wettelijke adviseurs en met de inspraakreacties. In de inspraak- en adviesperiode vindt tevens (voor de delen van het plangebied die in een bestemmingsplan zijn opgenomen) het zogenaamde 'artikel 10' overleg plaats.

De Commissie m.e.r. geeft haar advies uiterlijk 5 weken na de dag waarop de openbare zitting wordt gehouden of na het einde van de terinzagelegging als er geen openbare zitting plaatsvindt.

Met een toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage kan bevoegd gezag de besluiten verder in procedure brengen.

B 2.6 Rolverdeling in de m.e.r procedure

Initiatiefnemer

Rol: het opstarten van de voorbereidingen om te komen tot de realisatie van de woningbouwlocatie Rijswijk-Zuid, waaronder het opstellen van de startnotitie en het MER.

Wie is initiatiefnemer? Burgemeester en Wethouders gemeente Rijswijk

Bevoegd gezag

Rol

- vaststellen van de richtlijnen voor het opstellen van het MER;
- beoordelen van de aanvaardbaarheid van het MER;
- vaststellen van het bestemmingsplan;
- diverse taken in het kader van kennisgeving, ter inzage legging e.d.;
- inwinnen van adviezen bij diverse instanties.

Wie is bevoegd gezag? Gemeenteraad van Rijswijk

Commissie voor de milieueffectrapportage

Rol:

- uitbrengen van advies aan het bevoegd gezag over de richtlijnen die het bevoegd gezag moet vaststellen (advies-richtlijnen);
- uitbrengen van advies over de juistheid en volledigheid van het MER (het toetsingsadvies).

N.B. Bij het opstellen van deze adviezen moet de commissie rekening houden met de adviezen van de wettelijke adviseurs en de overige ontvangen reacties.

Wat is de commissie voor de milieueffectrapportage? Een bij wettelijke regeling ingestelde landelijke commissie. Deze onafhankelijke commissie bestaat uit deskundigen op uiteenlopende terreinen binnen het vakgebied milieu. Voor elke afzonderlijke m.e.r.-procedure wordt een afzonderlijke werkgroep samengesteld. De werkzaamheden van de landelijke commissie en van de werkgroepen worden ondersteund door het secretariaat van de commissie. Dit secretariaat is gevestigd in Utrecht.

Wettelijke adviseurs

- Rol:*
- uitbrengen van advies aan het bevoegd gezag over de richtlijnen die het bevoegd gezag moet vaststellen;
 - uitbrengen van advies over de kwaliteit en volledigheid van het MER.

Wie zijn de wettelijke adviseurs? Op grond van de wettelijke regeling voor de milieueffectrapportage (artikel 7.1 lid 2 Wet Milieubeheer) behoren hiertoe:

- de regionale Inspecteur voor de hygiëne van het milieu van het ministerie van VROM;
- de regionale directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie van het ministerie van LNV;
- de adviseurs die krachtens de wettelijke regeling voor het tot stand komen van het bestemmingsplan als zodanig optreden;

Overigens zal het bestemmingsplan aan een groot aantal andere instanties worden toegestuurd ten behoeve van het voeren van overleg.

Insprekers

In de procedure van de milieueffectrapportage zijn twee momenten voorzien waarop een ieder gebruik kan maken van inspraak:

- naar aanleiding van de uitgebrachte startnotitie. Hierbij gaat het vooral om voorstellen voor de te formuleren alternatieven en voor de te onderzoeken milieuaspecten. Het bevoegd gezag zal uiteindelijk - na advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage - bepalen of de voorstellen in de definitieve richtlijnen worden opgenomen;
- naar aanleiding van het presenteren van het MER.

De inspraakmogelijkheden gaan gepaard met het ter visie leggen van de desbetreffende stukken. Het bevoegd gezag doet hiertoe openbare kennisgevingen.